

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cavssa Helvetica Orthodoxae Fidei

Murner, Thomas

Lucernae, 1528

VD16 M 7034

D. Eckivs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29525

CONCLUSIO QVARTA.

monitioni doctoris Eckij facta, his qui in campo uel ambulānt uel equitant, & ad deuotionem monentur per imaginum intuitum. Hij namq; se met corrigere debent ut Chr stiani negligentes, quod locata praesenti egeat imagine siue signo. Puer in q̄ qui parentem uere diligit, patris praecpta tam meditatatur profunde in corde suo, ut absq; ullo alio signo paternis praecptis obtemperat. Magna nobis est uerecundia per creaturarū quotidianum usum nos perteresi, deo sumus ingrati, multo melius deum cognosceremus si orbis totus nō plus quam imago doceret, sed & imagines pictae in obliuionē ueniunt. Ultimo hoc ex Actis inductum, forte est argumentū, sicut em̄ in historia reperimus, titulus erat ignotis dijs, quūq; & noster uerus deus ignotus erat eis, ad quem solum Paulus dirigere uolebat, scriptura nobis nominat ignoto deo, quasi praedicare uoluerit, uos gentes utcunq; cum uestris idolis faciatis, non est utiq; deus quem praedico talis deus, qui eiusce modi exteriori cultu uenerari exposcit. Corda namq; quaerit munda. Ideoq; & diuus Iohannes in epistola sua, quando nobis uerum deum descripserat, eo concludit. Filioli custodite uos a simulachris, omnis aut̄ imago simulachrū fit, quando cor alicui imagini impeditur. Volunt nos Euangelistae a creaturis abstrahere, ideoq; & idolum bene est pro imaginibus interpretatum, sic namq; & Lactantius est interpretatus. Sed & Origenes contra Celsum, qui dicunt simulachrum a similitudine nomen habere, & nō mox id sit quod designet, deus aut̄ ueritatis, amat ueritatem. Illū ergo meū intellectū ex scripturis uolo esse notum & manifestatū de hoc ultra non disputaturus, sicutaq; conclusum sit & scripturis comendatum.

D.ECKIUS.

In nomine tuo domine Ihesu Christe, Amen. Gratiosi, fauorabiles & praecptores dñi. Quum multis sermonū circumitibus tempus inane coneris, & uos procul dubio alijs negotijs onerati estis, & iam plus centum horis extitit disputatum,

Ff ij

COLLATIO XLIX.

ex quibus dominationes uestræ plane accipere & intelligere possunt, quis suam doctrinam diuino uerbo defendit ac manent tenuit, & quis non. Ex quibus & uestris subditis bene nouistis quid illis bonum ac salutare sperandū. Nunc protestor exinceps ad nihil aliud me responsurū, nisi necessitas hoc exproscat, & causam tangat, alios uero circumitus uitabo, scilicet **fastidum enim est singula persequi tendicula**. Breuius igitur nunc respondeo doctori Oecolampadio cum mea conclusio ne manens apud sanctā ecclesiam, sanctaq; concilia. Quod Abrahæ præceptū est offerre filium suum, personale fuit, sed imagines Cherubin & æneiserpētis uniuersam Iudeorū congregacionem. Exo. xx. Vtiq; dñs Linck securū dum Zwinglianam conditionem textum falsificauit, quum quatuor uerbis usus sit, flectere, inclinare, uenerari, adorare, & omnis textus duo dumtaxat habeat. Quia uero doctor eum excusare nititur, quia schaha hebraice flectere & inclinare ad ea significet, uerum est si in kal ponatur, sed in hispanhel uti est solitū pro adorare, sicut hic de quo me ad Complutensem remitto, aliosq; linguæ hebraicæ peritos. Et sic exposuit Chaldaicus græcus & latinus textus, sed & Lutherus ipse in suo germano dicēs, non adorabis ea. Dicit se scire hoc uerbum proskineo cōmuniter apud græcos pro adorare accipi, ideoq; & per eum dño Linck nihil adiutū est. Quia uero uoludæos & gentes excusare nititur, eos æque sciuisse lapides & ligna deum non esse, nihil ad nos. Scimus enim eos ueri dei oblitos, adorasseq; alienos deos, qui communiter demones fuere in gentiū imaginibus absconditi. Etsi igit; plariq; docti oppositū nouerunt, permanserūt nihilominus in cōmuni errore ac idolatria ob idq; correcti sunt ad Ro. i. Esa. ij. ca. dicit expresse de idolis. Tremēdū doctor sermonem protulit nos Christianos imaginū pudesceri debere, nos aut; alterius sum^o opinionis. Iudæus quispiā pudesciat sui glauci circuli, uestib^o suis affixi. Nos uero Christiani gloriabimur, honorem æstis
mantea

CONCLUSIO QVARTA.

mantes, quod ante oculos intueamur, signa Ihesu crucifixi quorum etiã diuus Paulus gloriatur se in suo corpore portare, sicut ad Galat. vi. ait. Verecundiã siue scandalũ ex imaginib⁹ facere satagit, quasi signa sint imperfectionis, quod eorum egeamus. Nunc autẽ ego nõ credo Christianos novos ex toto angelos esse, ita quod signorum exteriorum nõ egeant. Nos dicimus dñe imperfectũ nostrũ uiderunt oculi tui, nostrã recognoscimus debilitatem hic in terris. Compatitur nobis pauperibus hominibus omnipotens deus, ideoq; & sacramenta in exteriori specie ecclesiã dereliquit. Si hoc uerum esse deberet, pudorem & uerecundiã nobis Christianis esse, externis nos uti signis, oporteret & uerecundiam esse uti sacramentis. Argumentum Damasceni cum dicto Deute. iij. ualidum iam fuit mille annis, manebit adhuc longiore tempore, scripturis committo. Exemplum meum de conspicijs uult annihilare, ea de causa, quippe quod uerbũ clarius picturis, uerum aio iuxta intellectũ cuiusquam. Nam homo simplex illud melius per picturas percipit & intelligit. Ad hæc uerbũ exterius expressum signũ est transiens, quum imago maneat. Crucifixi em̄ imago multis annis per transeuntes, monet Christi passionis, ubi non semper quis astans moneret dominicæ passionis recordari. Adportat Lactantium simulachrum imaginem appellari ita. Idolum autem falsum deum significat, cuius dei idolum templum appellatur. Actuum xvij. sufficienter est enumeratum, quod Athenienses expresse nominat idolatras.

Inductioq; doctoris de ignoto deo nihil contra nos facit.

Quum enim illis Christum notum facere cupiebat, necessarium ei fuit prius eradicare cultum idolorum de quo me ad hodierna scripta remitto, cum adiuncta petitione mea sicut in alijs articulis factum est.

Ff iij